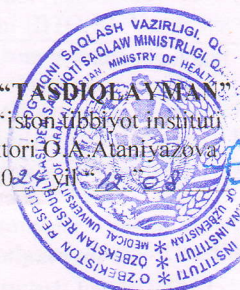

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVACIYA
VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
QORAQALPOG'ISTON TIBBIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi: № 150.24/4-9/1.15
2024 yil "12" 08

"TASDIQLAYMAN"
Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti
rektori O.A. Ataniyazova
2024 yil "12" 08

PATOLOGIK ANATOMIYA
MODUL DASTURI

32

Bilim sohasi:	900000	- Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot
Ta'lim sohasi:	910000	- Sog'liqni saqlash
Ta'lim yo'nalishi:	60910200	- Davolash

NUKUS -2024

Fan/modul kodi	O'quv yili 2024/2025	Semestr V	Kreditlar 4	
Fan/modul turi	Ta'lim turi		Haftadagi dars soatlari	
Majburiy	o'zbek, rus, qorag'ipog		3	
Fanning nomi	Auditoriya mashg' ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Laborat oriya mashg' ulotlari (soat)	Jami yuklama (soat)
Patologik anatomiya	60	60	-	120

O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni.

Ushbu modul dasturi O'zbekiston Respublikasi Davlat ta'lim standartlari va bakalavriat ta'lim yo'nalishi malaka talablariga asoslangan holda tuzilgan. Ushbu dastur asosida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'qitish jarayoniga tadbir qitib, talabani nazariy ma'lumotdan boshlang'itib amaliy ko'nikmalarni bag'irlashga o'rganib va o'ttirilgan ko'nikmalarni zamonaviy tibbiy texnologiyalar orqali klinik amaliyot bilan uyg'unlashtirgan holda mustaqil ravishda kasalliklarning etiologiya va patogenezini aniqlash uchun zamin yaratib beradi. Dasturning maqsad va vazifalarini yechimini yakunida talaba patologiya modulidan olgan bilim va amaliy ko'nikmalarni klinik amaliyotda uyg'unlashtirib, yetuk, rag'obatbardosh, mustaqil klinik fikrlash qobiliyatiga ega bo'lgan umumiy amaliyot shifokori bo'lib shakllanadi.

Mazkur modulga o'quv rejadagi biologiya, odam anatomiyasi, normal fiziologiya, biokimyo, modullari nazariy zamin bo'lib xizmat qilsa, terapiya, kardiologiya, urologiya, ginekologiya va boshqa klinik modullarga patologiya moduli nazariy zamin bo'lib xizmat qiladi. Talaba patologiya modulini o'rganishda biologiya, gistologiya, genetika, normal fiziologiya, biokimyo va boshqa modullardan egallagan bilimlariga asoslanadi.

Ushbu namunaviy dastur modulning tarixi va rivojlanish tendensiyasi, ishtirokchilarning masalalarini qamraydi, inson organlarida kasallikni rivojlantiruvchi etiologik

O'quv fanning dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni.

Ushbu modul dasturi O'zbekiston Respublikasi Davlat ta'lim standarti va bakalavriat ta'lim yo'nalishi malaka talablariga asoslangan holda tuzilgan. Ushbu dastur asosida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'qitish jarayoniga tadbiq etib, talabani nazariy ma'lumotidan boshlang'ich amaliy ko'nikmalarni bajarishga o'rgatib va o'rnatilgan ko'nikmalarni zamonaviy tibbiy texnologiyalar orqali klinik amaliyot bilan uyg'unlashtirgan holda mustaqil ravishda kasalliklarning etiologiya va patogenezi aniqlash uchun zamin yaratib beradi. Dasturning maqsad va vazifalarini yechimi yakunida talaba patologiya modulidan olgan bilim va amaliy ko'nikmalarni klinik amaliyotda uyg'unlashtirib, yetuk, raqobatbardosh, mustaqil klinik fikrlash qobiliyatiga ega bo'lgan umumiy amaliyot shifokori bo'lib shakllanadi.

Mazkur modulga o'quv rejadagi fiziologiya, odam anatomiyasi, normal fiziologiya, biokimyo, modullari nazariy zamin bo'lib xizmat qilsa, terapiya, kardiologiya, urologiya, ginekologiya va boshqa klinik modullarga patologiya moduli nazariy zamin bo'lib xizmat qiladi. Talaba patologiya modulini o'rganishda fiziologiya, gistologiya, genetika, normal fiziologiya, biokimyo va boshqa modullardan egallagan bilimlariga asoslanadi.

Ushbu namunaviy dastur modulning tarixi va rivojlanish tendentsiyasi, istiqbolli masalalarini qamraydi. Inson organi/zimida kasallikni rivojlantiruvchi etiologik

omillar, klassifikatsiyasi, ularning organizm bilan o'zaro munosabati, hamda bo'yus umumiy amaliyot shifokorlarida kasallikning etiologik omillarini aniqlash, tashxis qo'yish va belgilarini asoslash uchun nazariy zamin yaratib beradi, shuningdek, talabalarda klinik fikrlash ko'nikmasini shakllantiradi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

V - semestr

1-mavzu. Yangi tug'ilgan chaqaloqlar va bolalar kasalliklari.

Tug'ma anomaliyalar. Chala tug'ilganlardagi buzilishlar. Perinatal infeksiya. Homila istisqosi. Moddalar almashinuvining tug'ma buzilishlari va boshqa genetik kasalliklar. Bolalar to'satdan o'tlimi sindromi (BTO'S). Yangi tug'ilgan chaqaloqlarda va bolalarda o'smalar va o'smasimon zararlaniشلar.

2-mavzu. Qon tomir - yurak patologiyasi.

Qon tomir patologiyasi. Tomir anomaliyalar. Gipertenziya. Ateroskleroz. Anevrizmalar. Vaskulitlar. Vena va limfa tomirlari patologiyasi. Tomir o'smalari. Tomirlarga aralashishdagi patologiya (intervensit). Yurak patologiyasi. Tug'ma yurak kasalliklari (tetrad, Fallo, asosiy stivol transpozitsiyasi). Yurak ishemik kasalliklari. Aritmiyalar. Yurak gipertenziv kasalligi. Yurak klapanlari kasalliklari. Kardiomiopatiyalar. Perikard kasalliklari. Yurak o'smalari. Yurak transplantatsiyasi.

3-mavzu. Qon kasalliklari.

Oq qon tanachalari, limfa tugunlari, taloq va timus kasalliklari. Leykozlar. Limfadenitlar. Splenomegaliya. Talonning tug'ma anomaliyalari va o'smalari. Timusning rivojlanish buzilishlari. Qizil qon tanachalari kasalliklari va qon ketish buzilishlari. Anemiya. Gemorragik diatezlar. Disseminirlangan tomir ichi ivishi (DVS). Transfuzion asoralar.

4-mavzu. O'pka kasalliklari.

O'pka patologiyasi. Tug'ma anomaliyalar. O'tkir respirator distress sindromi. Obstruktiv va restriktiv kasalliklar. O'smalar. Tomir kasalliklari. O'pka infeksiyalari. O'pka transplantatsiyasi. O'smalar. Plevra kasalliklari.

5-mavzu. Bosh va bo'yin, oshqozon va ichak kasalliklari.

Bosh va bo'yin patologiyalari. Og'iz bo'shlig'i, yuqori na'fasi yo'llari, quloq, bo'yin va so'lak bezlari kasalliklari. (Yallig'lanish, o'sma). Oshqozon-ichak trakti patologiyalari. Tug'ma anomaliyalar. Ezofagit. O'tkir va surunkali gastritlar. Oshqozon polipozlari va o'smalari. Ichak ishemik kasalligi. Malabsorbsiya va diarreya. Infektsion enterokolitlar. Ichak o'smalari. Qorin bo'shlig'i kasalliklari.

6-mavzu. Jigar kasalliklari. Buyrak kasalliklari.

Jigar va o't yo'llari patologiyasi. Jigar kasalliklari haqida umumiy ma'lumotlar. Infektsion kasalliklar (virusli, bakterial, parazitlar (gepatitlar), jigami toksik va dori vositalari tasirida zararlanishi. Jigar o'smalari. Buyrak kasalliklari. Rivojlanish anomaliyalari. Glomerulopatiyalar. Tubulointerstitsial kasalliklar. Buyrak o'smalari. Obstruktiv uropatiya. Siydik ajratish trakti kasalliklari.

7-mavzu. Jinsiy a'zolar kasalliklari.

Erkaklar jinsiy azolari kasalliklari. Ayollar jinsiy azolari kasalliklari. Infeksiyalar. Vulva, qin, bachadon bo'yni va tanasi, naychalar va tuxumdonlar patologiyalari. Gestatsiya va platsenta siya buzilishlari. Ko'krak bezi kasalliklari. Rivojlanish anomaliyalari. Yallig'lanish va o'sma kasalliklari.

8-mavzu. Endokrin a'zolari kasalliklari.

Qalqonsimon bezni kasalliklari. Bo'qoq, klassifikatsiyasi, patologik anatomiyasi. Qandli diabet, klassifikatsiyasi, patogenez, patologik anatomiyasi, asoratlari. Gipofiz o'smalari. Buyrak usti bezi kasalliklari.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha umumiy ko'rsatma va tavsiyalar.

V semester

1. O'pka patologiyasi. Tug'ma anomaliyalar. O'tkir respirator distress sindromi. Tomir kasalliklari. O'pka o'tkir infeksiyalari. O'pka transplantatsiyasi.
2. O'pkalarning obstruktiv va restriktiv kasalliklari. O'smalar. Plevra kasalliklari.
3. Bosh va bo'yin patologiyalari. Og'iz bo'shlig'i, yuqori naflas yo'llari, quloq, bo'yin va so'lak bezlari kasalliklari (Yallig'lanish, o'sma).
4. Oshqozon-ichak trakti patologiyalari. Tug'ma anomaliyalar. Ezofagit. O'tkir va surunkali gastritlar. Oshqozon polipozlari va o'smalari. Ichak ishemik kasalligi. Malabsorbsiya va diareya. Infektsion enterokolitlar. Ichak o'smalari.
5. Jigar va o't yo'llari patologiyasi. Jigar kasalliklari haqida umumiy ma'lumotlar. Infektsion kasalliklar (virusli, bakterial, parazitlar (gepatitlar).
6. Jigami toksik va dori vositalari tasirida zararlanishi. Jigar o'smalari.
7. Buyrak kasalliklari. Rivojlanish anomaliyalari. Glomerulopatiyalar.

Tubulointerstitsial kasalliklar. Buyrak o'smalari. Obstruktiv uropatiya.

8. Siydik ajratish trakti va erkaklar jinsiy azolari kasalliklari.

9. Ayollar jinsiy azolari kasalliklari. Infeksiyalar. Vulva, qin, bachadon bo'yni va tanasi, naychalar va tuxumdonlar patologiyalari. Gestatsiya va platsenta siya buzilishlari.

10. Erkaklar jinsiy a'zolari kasalliklari, jinsiy a'zo yallig'lanish va o'sma kasalliklari.

11. Ko'krak bezi kasalliklari. Rivojlanish anomaliyalari. Yallig'lanish va o'sma kasalliklari.

12. Endokrin tizim kasalliklari.

13. Patologik anatomiya xizmatini tashkil etishning qoidalari va uning O'zbekiston Respublikasi sog'liqni saqlash tizimida tugan ahamiyati. Kasalliklarni patologoanatomik jihardan tekshirish va aniqlash usullari. Autopsiya, biopsiya.

14. Patologoanatomik diagnoz, uni tuzish qonun-qoidalari. Kasalliklar nomenklaturasi va klassifikatsiyasi. Patologoanatomik epikriz va tanatogenez. O'lim sababining tibbiy guvonomasi va uni rasmiylashtirish qoidalari.

15. Klinik-anatomik tahlil. Vrachlar xatolari. Klinik-anatomik konferensiyalar, davolash-nazorat komissiyalari va ularning davolash-diagnostika ishidagi ahamiyati.

Laboratoriya ishlarini tashkil etish bo'yicha ko'rsatmalar

Fan bo'yicha laboratoriya ishlari namunaviy o'quv rejada ko'zda tutilmagan.

Kurs ishini tashkil etish bo'yicha uslubiy ko'rsatma

Fan bo'yicha kurs ishi namunaviy o'quv rejada rejalashtirilmagan.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlarni tashkil etish bo'yicha umumiy

<p>ko'rsatma va tavsiyalar</p> <p>Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarining mavzulari:</p> <p>V semester</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Oshqozon yara kasalligi etiopatogenezi. 2. Tasodifiy yurakdan o'lim sindromi. 3. Kardiomopatiyalar. 4. Prion kasalliklari. 5. O't-tosh kasalligi. 6. Onalar o'limi. 7. Yuqumli kasalliklarni patogenezi. 8. Sepsis. 9. Ko'z to'r pardasi degenerativ kasalliklari. 10. Nerv sistemaning degenerativ kasalliklari. 11. Orbita funksional anomiyasi. O'smalari. Kon'yunktiva, sklera va shox pardasi anomiyasi va kasalliklari. 12. Uveit. Katarakta. Retinopatiyalar. To'r parda o'smalari. Ko'ruv nerv patologiyalari. 13. Suyak o'smalari. Artrozlar va artritlar. Bo'g'inlar o'smalari. Yulmshoq to'qimalar o'smalari. 14. Periferik nervlarni shikastlanishi umumiy turlari neyropatiyalar. Neyromuskulyar tutashlarni kasalliklari. 15. Skelet mushaklar kasalliklari: atrofiyasi, yallig'lanishi, miopatiyalar. Periferik nerv o'smalari. 16. Kasallik haqida tushuncha. Kasalliklar etiologiyasi, patogenezi, morfogenezi va patomorfozi. Kasallik rivojlanishida qayta tiklanish jarayonlari. Kasallikning biologik ahamiyati. 17. Diaqnoz. Strukturalari, tuzish prinsiplari. Kasalliklar nomenklaturasi va klassifikatsiyasi. 18. MKB-10 to'g'risida ma'lumot. Qo'llash bo'yicha instruksiyani keltirish. 19. Yurak-tomir tizimi kasalliklari bo'yicha diaqnozlar tuzish va o'lim haqidagi ma'lumotlarni to'ldirish. 20. Nafas tizimi a'zolari kasalliklari bo'yicha diaqnozlar tuzish va o'lim haqidagi ma'lumotlarni to'ldirish. 21. Ginekologik biopsiyalar bo'yicha ma'lumotlar to'plash va amalda tuxumdon kistalari bo'yicha qo'llanma yaratish. 22. O'lim haqida tushunchalar. O'limning turlari, klinik-morfologik belgilari. Tanatologiya. Tanatogenezi. 23. SHok, sabablari, patogenezi, morfogenezi. SHokning har xil turlarida ichki organlardagi xos morfologik o'zgarishlar. Diaqnozda o'limi. 24. Klinik anatomik tahlil o'tkazish. Vrachlar xatolari. 	

<p>25. Yatrogen patologiyalar. Reanatsion patologiya.</p> <p>26. Onalar o'limi muammosi, sabablari, rivojlanish mexanizmlari va patomorfologik xos belgilari. Diaqnostikasi bo'yicha misollar tuzish.</p> <p>27. Sepsis haqida zamonaviy ma'lumotlar. Sepsisning diaqnostikasiga misollar tuzish.</p> <p>Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarining shakllari:</p> <p>Patologik anomiya moduli bo'yicha tavsiya etilayotgan mustaqil ishlar moduli tizimida turli xil shaklda amalga oshiriladi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – berilgan mavzu bo'yicha axborot (referat) tayyorlash; – berilgan mavzu bo'yicha axborot (referat) tayyorlash; – modurning bo'limlari yoki mavzulari ustida maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo'yicha ishlash va ma'ruzalar qilish; – ilmiy maqola, anjumaniga ma'ruza tezislarni tayyorlash; – vaziyatli va klinik muammolarga yo'naltirilgan vaziyatli masalalar yechish; – keys (real klinik vaziyatlar va klinik vaziyatli masalalar asosida case-study) yechish; – grafik organayzerlar ishlab chiqish va to'ldirish; – krossvordlar tuzish va yechish; – prezentatsiya va videoroliklar tayyorlash hamda mustakil ish jarayonida keng qo'llash va h.k. <p>V. Ta'lim natijalari/ Kasbiy kompetencyalari.</p> <p>Talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – berilgan mavzu bo'yicha axborot (referat) tayyorlash; – modurning bo'limlari yoki mavzulari ustida maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo'yicha ishlash va ma'ruzalar qilish; – ilmiy maqola, anjumaniga ma'ruza tezislarni tayyorlash; – vaziyatli va klinik muammolarga yo'naltirilgan vaziyatli masalalar yechish; – keys (real klinik vaziyatlar va klinik vaziyatli masalalar asosida case-study) yechish; – grafik organayzerlar ishlab chiqish va to'ldirish; – krossvordlar tuzish va yechish; – prezentatsiya va videoroliklar <p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ma'ruzalar 	
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Interfaol pedagogik texnologiyalar • Seminarlar (test yechish, savol-javoblar) • Guruxlarda ishlash • Taqdimotlarni qilish • Individual loyiholar • Jamoabulbirlashuvimoyaqilish uchun loyiholar
<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar.</p> <p>Joriy, oralik nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat buyicha topshiriqlarni muvaffaqiyatli topshirish</p> <p>Patologik anatomiya moduli bo'yicha kurs ishi modul dasturida ko'zda tutilmagan.</p> <p>Modul bo'yicha talabalar bilimni nazorat qilish turlari va baholash mezonlari</p> <p>Patologik anatomiya moduli bo'yicha nazorat turlari va baholash mezonlari</p> <p>haqidagi ma'lumot modul bo'yicha birinchi mashg'ulotda talabalarga e'lon qilinadi. Talabalarining modul bo'yicha o'zlashtirish darajasining Davlat ta'lim standartlariga muvofiqligini ta'minlash uchun quyidagi nazorat turlari o'tkaziladi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - joriy nazorat (JN); - oralik nazorat (ON); - yakuniy nazorat (YAN) <p>Modulga ajratilgan 6,0 kreditni talaba JN davomida yig'adi.</p> <p>JORIY NAZORAT (JN)</p> <p>Joriy nazoratda talabaning modul mavzulari bo'yicha bilim, amaliy ko'nikma va kompetensiyalarni egallash darajasini aniqlash va baholash borish ko'zda tutiladi. Patologik anatomiya moduli bo'yicha JN og'zaki, o'rgatuvchi-nazorat testlari, targatma materiallari bilan ishlash, vaziyatli masalalar, makro va mikropreparatlarni kurib ma'lumotlarini o'rganish, amaliy ko'nikmalarni qadamma-qadam bajarish, uga berilgan vazifalarni tekshirish va shu kabi boshqa shakllarda o'tkazilishi mumkin.</p> <p>Baholashda talabaning bilim darajasi, amaliy mashg'ulot materiallarini</p>

<p>o'zlashtirishi, nazariy material muhokamasida va ta'limning interaktiv usullarida ishtirokining faollik darajasi, shuningdek, amaliy bilim va ko'nikmalarni o'zlashtirish darajasi, kompetensiyalarni egallash (ya'ni nazariy, analitik va amaliy yondoshuvlar) hisobga olinadi.</p> <p>Har bir mashg'ulotda barcha talabalar baholanishi shart. Maksimal ball 100, o'tish bali 55 ball. Joriy nazoratda talabalar bilimni ta'lim modeliga asoslangan holda quyidagi bosqichlarda amalga oshiriladi: nazariy va amaliy qism (50:50).</p> <p>Joriy nazorat uchun ajratilgan 4,0 kredit semestrlar bo'yicha quyidagicha taqsimlanadi:</p> <p>5- semestr – 4,0 kredit</p> <p>Joriy nazorat – 4,0 kredit;</p> <p>Yakuniy nazorat – 0 (o'tilishi majburiy)</p> <p>Talaba 5 semestrda belgilangan kreditlarni to'plagandan keyin semestr yakunida sinovli vazifani topshiradi va o'tish (saralash) ballidan o'tisagina keyingi semestrga o'tadi. Talaba belgilangan kreditlarni to'plagandan keyin semestr yakunida YAN (sinov)ga kiritiladi.</p> <p>Joriy nazoratda saralash (o'tish) ballidan kam ball to'plagan va uzli sabablarga ko'ra nazoratlarda qatnasha olmagan talabaga qayta topshirish uchun, navbatdagi shu nazorat turigacha, so'nggi joriy nazorat uchun yakuniy nazoratgacha bo'lgan muddat beriladi.</p>			
Bal	ECTS	ECTS ning tarifi	Bah
I	S		o
1	baho		
86-100	A	«a'lo»-a'lo natija, minim al harolik lar bilan yondoshgan holda berilgan. <p>Modul dasturining barcha bo'limlari bo'yicha tizimli, to'la va chuqur bilimga ega bo'lishi, zarur dalillar bilan asoslay ushi; mavzuning ishvaariy qism savollariga to'liq va to'g'ri javob. Javob dastur me'yoriidan yuqori, qoshimcha adabiyotlardan foydalangan holda yuqori sifatda va ijodiy yondoshgan holda berilgan.</p> <p>Talaba mavzu muhokamasi, munozaralarda faol qatnashadi, o'zlar fikrini himoya qila biladi.</p> <p>Interfaol o'yinlarda faol va ijodiy qatnashadi-</p>	5

Modul bo'yicha talaba reytingi quyidagicha aniqlanadi:

		dorajasi ega bo'lishi lozim;	
71-80	C	«Yaxshi»- olovach ha natija, sezilarli hatolik lar bilan Modul dasturining barcha bo'limlari bo'yicha tizimli, to'la va chuqur bilimga ega bo'lishi, zarur dalillar bilan asoslay uishi, ammo bitta oz kamchiliklar bilan; o'zlar fikrini isbotlashda yoki boshqa ishvari materialni bayon qilishda yuzaga kelgan noaniqliklarni mustaqil bartaraf eta uishi; laboratoriya ichlarini bojaradi, reaksiyalarni yozadi, kerakli xulosalarni chiqaradi. o'zlar fikrini isbotlashda yoki boshqa ishvari materialni bayon qilishda yuzaga kelgan noaniqliklarni mustaqil bartaraf eta uishi; modulning to'yanich tushunchalarini bilishi, qisqa vaqt ichida ilmiy va kasbiy vazifalarni qo'yish hamda hol qilishda undan umumli foydalanishi; standart vaziyatlarda muammolarni o'quv dasturi doirasida mustaqil hol qila uishi; amaliy rudalarikmalarni mustaqil ravishda bojara uishi (sifati va belgilangan soni jihatdan) va kompetensiyalarni egallashi, ammo bitta oz kamchiliklar bilan; amaliy mashg'ulotlarda normativ - huquqiy hujjalarni yaxshi bilishini namoyish qilishi, uchalarbu bilimlarni yangi vaziyatlarda to'g'ri (lekin doim ham ratsional emlikas) qollay uishi, bojarilgan ich natijalarini etarli dorajada rosmiylashtira umaganligi; modul dasturida tavsiya qilingan asosiy adabiyotlarni o'zlarlashtirishi; o'rganilayotgan modul bo'yicha ishvariylar, konsepsiyalar va yonalishlar mohiyatini anglay uishi va o'g'irlarga tanqidiy baho berichi; ishvari va amaliy mashg'ulotlarda sanamun semestr mobaynida ijodiy va mustaqil qatnashishi, guruhli muhokamalarda faol bo'lishi, vazifalarni bojarishda yaxshi dorajaga ega bo'lishi lozim;	3
60-	D	«qoni-» Davlat ta'lim standartlari (tolablari) doirasida etarli	Qoniq

70		qorli»- sust natija, qopch kamch i-liklar bilan	bilim hajmiga ega bo'lishi; dastur doirasida to'liq fikrlay umaydi, moxiyatini tushunadi, lekin to'liq o'g'zaki yoki yozma javob bermaydi. mavzu bo'yicha savollarga javob berishda xatoliklarga yoli qoyadi. aniqlik javob berolmaydi va javobini mantiqan asoslay umaydi. Laboratoriya ichlarini o'qituvchi yordami bilan bojaradi, reksiysalarni yozadi, kerakli xulosalarni etarli dorajada chiqamaydi. javob berishga yoki ayrim maxsus rudalarikmalarni namoyish qilishda qiyinalganda, modul bo'yicha asosiy tushunchaga ega ekanligini namoyish etishi; amaliy rudalarikmalarni (sifati va belgilangan soni jihatidan) mustaqil ammo hatoliklar bilan to'liq bojara uishi; kompetensiyalarni mustaqil, ammo hatoliklar bilan egallashi; modulning umumiy tushunchalari bo'yicha qisman bilimga ega bo'lishi va uni standart (namunaviy) vaziyatlarni hol etishda qollay uishi; vaziyatlarni xodim yordami bilan standart pedagog xodim yordami bilan vaziyatlarni hol eta uishi; o'qilayotgan modul bo'yicha asosiy ishvaariyalar, konsepsiyalar va yonalishlar mohiyatini anglashi, o'g'rlarga baho bera uishi; ishvaariy va amaliy mashg'ulotlarda pedagog xodim rahbarligida qatnashishi, vazifalarni bojarishda etarli madaniyat dorajasi ega bo'lishi lozim;	
55-59	E	«orta» - minim al natijag a teng	Davlat ta'lim standartlari (tolablari) doirasida jamg'armasitqarli bilim hajmiga ega bo'lishi; javob berishga yoki ayrim maxsus rudalarikmalarni namoyish qilishda qiyinalganda va hatolarga yoli qoyganda, modul bo'yicha asosiy tushunchaga ega ekanligini namoyish etishi; amaliy rudalarikmalarni (sifati va belgilangan soni jihatidan) mustaqil emlikas va hatoliklar bilan to'liq bojara uishi; kompetensiyalarni mustaqil emlikas va hatoliklar	arhi

			bilan egallashi; modulning umumiy tushunchalari bo'yicha qisman bilimga ega bo'lishi va uni standart (namunaviy) vaziyatlarni hol etishda qo'llay ushi; pedagog xodim yordami bilan standart vaziyatlarni hol etish ushi; o'qitayotgan modul bo'yicha asosiy ishvaariyalar, konsepsiyalar va yonalishlar mohiyatini anglashi, o'g'irlarga baho bera ushi; ishvaariy va amaliy mashg'ulotlarda pedagog xodim rahbarligida qatnashishi, vazifalarni bajarishda etarli madaniyat dorajisiga ega bo'lishi lozim;	
31-54	FX	«qoni-qorsiz»-minim al doraja-dagi bilim-larni ush uchun qoshi n-cha musta-qil o'zlarl ashtiris hi zarur	Davlat ta'lim standartlari (tolablari) doirasida faqat ayrim fragmentlar bilimlarga ega bolsa; mavzu buyicha aniq toshavvurga ega emlikas, og'zaki yoki yozma javob bera umaydi. mavzu bo'yicha tushuncha y o'q. laboratoriya ichlarini bojara umaydi, reaksiyalarini yozadl-moydi, kerakli xulosalarni chiqaradlmaydi, ilmiy terminlarni ichlata umasa yoki javob berishda jiddiy mantiqiy xatolarga y o' q o'sa; ishvaariy va amaliy mashg'ulotlarda passiv qatnashib, vazifalar bojarish madaniyatining past dorajisiga ega bolsa; amaliy konikmalarga va kompetensiyalarga ega bolmasa, o'zlar xatolarini hatto pedagog xodim tavsiyalari yordamida ham to'g'irlay umasa.	2 Qoniq arsiz
0-30	F	«mutloq jam'a masii - qorsiz»- to'liq takrori y	Davlat ta'lim standartlari (tolablari) doirasida faqat ayrim fragmentlar bilimlarga ega bolsa; Laboratoriya ichini bojaradlmasa, reaksiyalarini yozish bo'yicha umuman tushunchaga bolmasa ishvaariy va amaliy mashg'ulotlarda passiv qatnashib, vazifalar bojarish madaniyatining past dorajisiga ega bolsa yoki umuman bojamasa; amaliy konikmalarga va kompetensiyalarga ega bolmasa, o'zlar xatolarini	

14

o'zlarl ash-tirikchi lozim	hatto pedagog xodim tavsiyalari yordamida ham to'g'irlay umasa.	
<p>ORALIQ NAZORAT (ON)</p> <p>ONda talaba tomonidan modulning bir necha mavzularni o'z ichiga olgan bo'limi yoki qismini bo'yicha bilim va amaliy ko'nikmalarni o'zlashtirish darajasi baholalanadi.</p> <p>Patologik anatomiya moduli bo'yicha ON semestrda bir marta o'tkaziladi. ON ga JN bo'yicha tegishli kreditlarni to'plagan talabalar kiritiladi. ON katedra majlisining qarori bilan yozma, og'zaki, OSI, yoki test (OSKE) shakllarida o'tkaziladi. ON da saralash bali (55 ball) yig'a olmagan talaba YAN (sinov) ga qo'yilmaydi.</p> <p>Oraliq nazoratni o'tkazish jarayoni katedra mudiri tomonidan tuzilgan komissiya ishtirokida davriy ravishda o'tganib boriladi va uni o'tkazish tartiblari buzilgan hollarda, oraliq nazorat natijalari bekor qilinadi va oraliq nazorat qayta o'tkaziladi.</p> <p>YAKUNIY NAZORAT (YAN)</p> <p>Yakuniy nazoratda talabaning bilim, ko'nikma va malakalari modulning umumiy mazmuni doirasida baxolanadi. YAN patologik anatomiya moduli bo'yicha o'quv mashg'ulotlari tugaganidan so'ng, 2 bosqichda o'tkaziladi. 1 bosqich: katedrada OSI ko'rinishda, 2 bosqich: test markazida test sinovi shaklida o'tkaziladi. Modul bo'yicha JNga berilgan kreditlarni to'plagan va ONdan o'tgan talabaga YANda ishtirok etish huquqi beriladi. YANda saralash balini (55 ball) yig'a olmagan talaba YANdan o'tmagan va moduli o'zlashtirmagan deb hisoblanadi (JNda kreditni to'liq yig'gan bo'lsa ham).</p> <p>Ta'lim muassasasi rektorining buyrug'i bilan ichki nazorat va monitoring bo'limi rahbarligida tuzilgan komissiya ishtirokida yakuniy nazoratni o'tkazish jarayoni davriy ravishda o'tganib boriladi va uni o'tkazish tartiblari buzilgan hollarda, yakuniy nazorat natijalari bekor qilinadi va yakuniy nazorat qayta o'tkaziladi.</p> <p>Kasalligi sababli yakuniy nazoratni topshira olmagan talabalarga fakultet dekani iymoyishi asosida, o'qishni boshlagandan so'ng ikki hafta muddatda topshirishga ruxsat beriladi.</p>		

15

Semestr yakuniy yakuniy nazoratda saralash balidan kam ball to'plagan	talaba akademik qarzdor hisoblanadi. Akademik qarzdor talabalarga semestr tugaganidan keyin qayta o'zlashtirish uchun bir oy muddat beriladi. Shu muddat davomida moduli o'zlashtira olmagan talaba fakultet dekani tavsiyasiga ko'ra belgilangan
belgilangan	taritida rektorning buyrug'i bilan talabalar safidan chetlashtiriladi.
Talaba nazorat natijalaridan norozi bo'lsa, moduli bo'yicha nazorat turi	natiжалari e'lon qilingan vaqtdan boshlab bir kun mobaynida fakultet dekaniga ariza bilan murojaat etishi mumkin. Bunday holda fakultet dekanining taqdimomasiga ko'ra rektor buyrug'i bilan 3 (uch) a'zodan kam bo'lmagan tarkibda apellyasiya komissiyasi tashkil etiladi.
Apellyasiya komissiyasi talabalarining arizalarini ko'rib chiqib, shu kunning o'zida xulosasini bildiradi.	Baholashning o'rnatilgan talablar asosida belgilangan muddatlarda o'tkazilishi hamda rasmiylashtirilishi fakultet dekani, kafedra mudiri, o'quv bo'lini hamda ichki nazorat va monitoring bo'lini tomonidan nazorat qilinadi.
<p>Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M.S. Abdullaxo'jaeva "Patologik anatomiya" / Darslik. 1,2-qism, lotin shritida, 2012. 2. M.S. Abdullaxo'jaeva "Patologicheskaya anatomiya". Uchebnik. 1,2-tom, rus, 2012. 3. Robbins and Cotran Pathologic Basis of Disease, Professional Edition, 9e (Robbins Pathology) 9th Edition. 2015. <p>Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. B.A. Magrupov «Umumiy patologiya» dan dars o'lish uchun o'quv qo'llanma, 2010 y. 5. M.A. Palisev, N.M. Anichkov «Patologicheskaya anatomiya». Darslik. 1-tom, Obshiy kurs, M., 2001 g. 	

<p>6. M.A. Palisev, N.M. Anichkov «Patologicheskaya anatomiya». Darslik. 2-tom, Chastin. kurs, M., 2001 g.</p> <p>Internet saytlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.Pathology.com.uz. 2. http://www.ziyoue.com 3. http://www.edu.uz 4. http://www.pedagog.uz 5. www.lex.uz 6. www.tma.uz
--

PATOLOGIK ANATOMIYA MODULIDAN

SILLABUS

To'liq nomi	Patologik anatomiya	
Kodi:	Kredit hajmi: 4	Modul o'tilish davri:
	Shundan:	5 - semestr
	5 semestr-4 kredit	
	YAB - 0	
Talim yo'nalishi	60910200 - «Davolash»	3 - bosqich bakalavrlari
Modulning davomiyligi		
O'quv soatlari	Jami soat:	120

hajmi:	Shuningdek:	
	maruza	16
	amaliy mashg'ulot	44
	mustaqil talim	60
O'quv modulining statusi	Klinik oldi modullar bloki	
OTM nomi, manzili	Qorqolpog'iston Tibbiyot Instituti, A. Dosmazarov ko'chasi 108.	
Kafedra nomi	Patologiya	
Mazkur kursning o'qituvchilari haqida ma'lumot	Lektorlar F.I.SH. Orinbaev J.M.K. F.I.SH. Japbarbergenova K.R. Sharibaev I.T.	E-mail:
Mashg'ulot vaqti va joyi	400 xona	
Modulning mazmuni	Modul dasturi O'zbekiston Respublikasi Davlat ta'lim standarti va bakalavriat ta'lim yo'nalishi matak talablariga asoslangan holda tuzilgan. Ushbu dastur asosida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'qitish jarayoniga tadbir etib, talabani nazariy ma'lumotdan boshlang'ich amaliy ko'nikmalarni bajarishga o'rgatib va o'rnatilgan ko'nikmalarni zamonaviy tibbiy texnologiyalar orqali klinik amaliyot bilan uyg'unlashtirgan holda mustaqil ravishda kasalliklarning etiologiya va patogenezini aniqlash uchun zamin yaratib beradi. Dasturning maqsad va vazifalarini echini yakunida talaba patologiya Modulidan olgan bilim va amaliy ko'nikmalarni klinik amaliyotda uyg'unlashtirib, etuk, raqobatbardosh, mustaqil klinik fikrlash qobiliyatiga ega bo'lgan umumiy amaliyot	

	shifokori bo'lib shakllanadi.
Prerevizitlar	Biologiya, gistologiya, normal anatomiya, normal fiziologiya fanlari nazariy qismi hisoblanadi.
Postrevizitlar	Patologik anatomiya moduli barcha klinik oldi va klinik modullari uchun nazariy zamin bo'lib xizmat qiladi.
Modulning maqsadi	kasalliklarning etiologiyasi, patomorfogenezi, anatomo-morfologik asoslari, va ularning struktura asoslarini shuningdek, klinik-anatomik tahlil usullarini o'rgatish, gistologik preparatlarni identifikatsiya va interpretatsiya qilish ko'nikmalarini egallash. patologo-anatomik xizmatning vazifalari va amaliyotda qo'llanadigan usullar bilan tanishtirish. Patologo-anatomik bo'limlarda yuritiladigan tibbiy hujjatlar bilan tanishish. Autopsiya va biopsiya ahamiyatini bilish va diagnoz tuzishni o'rganish, o'lim haqidagi guvohnomani to'rtg'uzish, klinik-anatomik tahlilni o'tkazishdan iborat.
Modulning vazifalari	<ul style="list-style-type: none"> -hujayra, to'qima va a'zolarining yoshga nisbatan o'zgarishlari va ularning turli ta'sirlarga nisbatan javob reaksiyalarini tug'ri talqin qila bilish; -kasallikning har bir bosqichidagi umumpatologik jarayonlar morfologiyasi, bir-biridan farqini va oqibatlarini o'rganish; -kasalliklar etiologiyasi, patomorfogenezi, tiklanish jarayonlarining struktura asoslari, kasallik oqibati, kechki asoratlari bilan tanishtirish, kasallik patomorfozini o'rgatish; -hujayra, to'qima va organlardagi kasalliklarda paydo bo'ladigan patomorfologik o'zgarishlarni klinik belgilari bilan solishtirib tahlil qilishni o'rganish; -patologik anatomiya tarixini, rivojlanish etaplarini, eng muhim usullari asoslarini o'rganish. -UASIda klinik fikrlashni chuqurlashtirish; - autopsiya usulini ahamiyati va o'tkazish tartibi bilan tanishtirish; - biopsiya usulini ahamiyati va uning turlari, vazifalari va o'tkazish tartibini o'rgatish; -klinik-anatomik tahlil qilishni o'rgatish va vrachlar xatolarini bilish.

7	Fan dasturi Qorqalpog'iston tibbiyot institutida ishlab chiqilgan va institutda muvofiqlashtiruvchi uslubiy kengashining 20 <u>24</u> yil <u>Agust</u> daqi <u>11</u> - sonly bayonimasi bilan maqullangan.
8	Fan modul uchun ma'sullar: J.T. Orinbaev – Qorqalpog'iston tibbiyot instituti "Patologiya" kafedrasi mudiri, t.f.n. Sharibaev I.T., Japbarbergenova K.R – Qorqalpog'iston tibbiyot instituti "Patologiya" kafedra assistenti.
9	Taqrizchilar: D.A. Erimbetov - QTI "Bolalar xirurgiyasi" kafedrasi mudiri, t.f.n. R.R. Sabirov – RSHTTYIM Qorqalpog'iston filiali bo'lim shifokori, t.f.n.